

Una dècada d'experiments escènics

<<<<

El Brossa Espai Escènic compleix 10 anys. *El llanto*, una original proposta basada en *Llanto por Ignacio Sánchez Mejías*, de García Lorca, obre demà la tanda d'espectacles que celebren l'aniversari. Du-

rant una dècada, el teatre del Born que dirigeixen Herman Bonnín i Hausson ha estat un laboratori creatiu de l'escena catalana. Aquesta és l'opinió de quatre homes de teatre sobre l'espai.

ALEX RIGOLA
DIRECTOR

«El Brossa és una cosa única. En una època de grans magatzems, ells representen l'encant de la petita botiga especialitzada»

JOSEP MARIA BENET I JORNET
DRAMATURG

«És un luxe. La seva permanència demostra que encara hi ha esperança, que el món de la sensibilitat no sempre fracassa sinó que va endavant»

IAGO PERICOT
DIRECTOR I ESCENÒGRAF

«El Brossa és com una família que sempre obre els braços als creadors. M'hi sento capaç de treballar amb total llibertat, sense autocensurar-me»

ENRIC CASASSES
POETA

«És un espai que està a favor de les arts escèniques amb majúscula. Els seus criteris són independents de les polítiques culturals»

en 3 minuts

«Les ferides no poden tancar-se per decret»

Roberto Brodsky
Novel·lista

ELENA HEVIA
BARCELONA

Aquest autor xilè, amic personal de Roberto Bolaño, acaba d'obtenir el premi Jaén per *Bosque quemado*, novel·la que retrata l'exili des de la doble mirada d'un pare i el seu fill.

—Bolaño el definia com un autor secret. ¿S'hi identifica?

—Potser ho va dir perquè he tingut pocs però molt bons lectors.

—Em pensava que era pel seu rebel respecte a la transició xilena.

—El 1989, a Xile es crea un escenari de transició amb què vaig ser molt crític. Mentre Pinochet va estar lliure, em vaig mantenir al marge de la felicitació i l'abraçada, que era el que se'n demanava i el que molts van fer. Uns quants autors ens vam mantenir així, fins que el dictador va morir l'any passat. Però evidentment, això ens va marginar.

—¿Va pagar la pena?

—Sí. Al final, els fets s'han acoblat a la nostra posició.

—¿La literatura serveix per tancar ferides?

—No necessàriament. Tenim Isaac Rosa amb *iOtra maldita novela sobre la guerra civil*. Ell no la va viure. Crec que les ferides s'han de tancar, però no per decret.

—¿Que el va portar a escriure *Bosque quemado*?

—El meu pare va patir l'exili i jo el vaig seguir 15 anys. El llibre està inspirat en aquella experiència.

—¿Li va agradar el llibre al seu pare?

—El vaig poder escriure després de mort ell. És curiós, hi ha coses a la novel·la que són mentida, però allhora absolutament certes.

—També va dir Bolaño que hi ha en la seva literatura una cara difícil i una altra de lleugera. ¿A quina s'apunta aquesta novel·la?

—Crec que és el meu treball més transparent i accessible =

Arena i sang al Brossa

Octubre Teatral recrea el món taurí a 'El llanto', un espectacle que uneix música, poesia i dansa = El muntatge, inspirat en Lorca, barreja realitat i ficció

MARTA CERVERA
BARCELONA

L'habitació 210 de l'Hotel Oriente, la mateixa d'on van sortir grans toreros com Manolete sense saber si tornarien amb vida o sense de la plaça, va reviu ahir el cerimonial de vestir un matador. Juan de los Ríos, torero retirat que dirigeix l'Escola Taurina de Catalunya, va ser l'encarregat d'ajudar Nacho Blanco a enfundar-se el vestit de torero. La cerimònia està íntimament lligada al nou muntatge que estrenarà el Brossa Espai Escènic a partir de demà fins al 6 de gener: *El llanto*.

L'obra s'inspira en la bella elegia *Lloro por Ignacio Sánchez Mejías* (1935), de Federico García Lorca. Els seus versos recordaven el cèlebre matador i la trista hora de la seva mort a la plaça. «En realitat l'espectacle parteix d'una fotografia que em va cridar l'atenció quan era petit. Hi surt Sánchez Mejías mirant com s'emportaven el cadàver de Joselito, cunyat seu, que va morir d'una cornada a Talavera de la Reina», va dir ahir Jaume Vilanueva, director de l'espectacle. «L'amistat entre els dos homes es reflectia a la mirada. I s'estimaven tant que després de la seva mort, l'Argentinita, l'amant de Joselito, va passar a ser-ho de Sánchez Mejías», va recordar.

Tauromàquia i amistat componen la base d'aquest espectacle que va directe al sentiment i a l'emoció a través de la música i el ball. El ballaor Frederic Gómez interpreta un toro, amb el tors nu i la melena a l'aire. El seu partenaire és Nacho Blanco, que ha fet classes per

►► Com a la plaça ► Els intèrprets d'*El llanto* recreen una escena de l'obra, ahir, a l'Hotel Oriente.

aprendre a usar la muleta i l'espasa per encarnar el destre Ignacio Sánchez, com ahir va demostrar ja vestit de torero a l'habitació moderna, petita i sense l'encant d'abans. Més que una *suite* de toreros, allò semblava el camarot dels germans Marx.

Funció en quatre parts

L'espectacle es divideix en quatre parts, com el poema de Lorca que sona en la veu profunda de la veterana cantantora Juana García, també coneguda com la *gitana catalana*. L'in-

terpreta amb acompanyament de piano compost per Rafael Plana, que ha donat unitat musical a l'espectacle amb peces de collita pròpia i altres del lleidatà Enric Granados de sabor andalús. Ha elegit la seva *danza española número 2* per acompanyar el torero i compassos de la número 5 per identificar el toro. També interpreta algunes de les cançons populars que en el seu dia va gravar l'Argentinita amb Lorca al piano, l'any 1931. «Diuen que les meves obres sonen molt a Granados, i això és un orgull», va destacar

el músic fundador d'Amais, Eterà i Aisha.

El llanto és la segona creació d'Octubre Teatral després de l'èxit de *Con Belisa*, una creació multimèdia també inspirada per Lorca que va ser nominada al millor director visitant i a la millor escenografia per l'Associació de Crítics de Nova York.

El Brossa, un teatre limitat en espai —hi caben unes 60 persones— però no en idees, aposta per petites joies com aquesta per continuar sorprendent el públic. =

LAURA GUERRERO